

MAJUTUSASUTUSTE TULEOHUTUS

Koostas:

Jaak Jaanso

nõunik

Lääne päästekeskus

Sisukord

1.	TULEKAHJUST	2
1.1	Vanasõnaraamat tulekahjust	2
1.2	Tulekahju areng	2
1.3	Tulekahjud majutushoonetes	3
1.4	Tulekahjude ülevaade viie aasta lõikes.....	3
2.	ENAMLEVINUD TULEKAHJUDE PÕHJUSED JA NENDE VÄLTIMINE	4
2.1	Suitsetamine, lahtise tule kasutamine	4
2.2	Rike elektriseadmes või -paigaldises.....	5
2.3	Lõkke tegemine ja grillseadme kasutamine.....	5
2.4	Küttesüsteemide kasutamine	6
3.	ENAMLEVINUD RIKKUMISED JA NENDE VÄLTIMINE.....	6
3.1	Tuletõkkeseksioonid	6
3.2	Tuletõkkeuks	7
	Tuletõkkeuksi hoitakse avatud asendis.....	8
	Tuletõkkeuksed ei sulgu tihedalt.....	8
	Majutusruumide ustel puuduvad evakuatsioonisulused.....	9
	Evakuatsiooniteede ustel puuduvad evakuatsioonisulused	9
	Ehitise kasutamisel ei arvestata kasutajate arvu piirangutega	10
3.3	Tuleohutuspaigaldised.....	11
	Hooldus ja kontroll on teostamata	11
	Peamiste tuleohutuspaigaldiste korrasoleku tagamine.....	11
3.4	Väljumistee, evakuatsioonitee	12
3.5	Skeem, tuleohutusmeelespea.....	13
4.	TULEKAHJUHÄIRE KORRAL	13
5.	TULEKAHJU KORRAL	14
6.	EVAKUATSIOON	14
7.	TULEKAHJUÕPPUS	15
8.	NULLTOLERANTS, VASTUTUS.....	15
9.	TULEOHUTUSE SEADUSE MUUDATUSTEST	16
10.	KASULIKUD LINGID.....	17

Lisa 1. 18

1. TULEKAHJUST

1.1 Vanasõnaraamat tulekahjust

- varas jätab nagi seinä, tulekahju ei sedagi
- tuluke on vaenlane, keda tuleb karta
- kui punane kukk laulab katusel, siis on kõik lõppenud
- tuli on hää sulane, aga paha peremees
- tule kõht on suur
- tulekahju ja kirikuvitsa üle ei või keegi parastada

Uuendatud Tõstamaa vanasõna: viirus jätab nagi seinä, tulekahju ei sedagi

Seega juba vanal ajal teati, et tulekahju on üks väga ebameeldiv tegelane:

- ta võtab kõik
- teda tuleb karta
- temaga kaasneb tühjus
- ta on paha peremees
- tal on suur kõht
- tema üle ei ole võimalik kahjurõõmu tunda

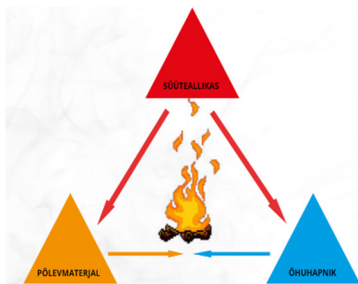

Kes meist tahaks sellist ebameeldivat tegelast enda juurde?

1.2 Tulekahju areng

Tulekahju vajab tekkimiseks ja arenemiseks kolme elementi:

- põlevmaterjal, õhuhapnik, süüteallikas

Kui ükskõik milline komponent eemaldada, siis tulekahju ei teki.

Tulekahju levik on uskumatult kiire:

Tulekahju algetapp võtab aega ainult **3 minutit**.

Temperatuur tõuseb 300 kraadini.

Oluline on selle aja jooksul tulekolle kustutada või ruumidest väljuda ning ukсед ja aknad sulgeda.

Alates 4. minutist levib tulekahju väga kiiresti. Eristuvad mürgised gaasid. Temperatuur tõuseb järsult: neljandal minutil 600 kraadini. Lae all on kuumus kõige kõrgem, põrandal veidi madalam.

<https://www.youtube.com/watch?v=rpzgBEDHX3Y>

1.3 Tulekahjud majutushoonetes

Eesti lähiajaloo hukkunutega tulekahjusid majutushoonetes ei ole toimunud. Küll aga on tulekahjudes inimesed vigastada saanud:

19.06.2017 toimus tulekahju Tallinnas, Viru väljak 4, Sokos Hotel Viru hotellis. Vigastada sai kaks inimest. Tulekahju sai alguse sellest, et töötaja läks biokaminat täitma, ei märganud et seal on tuli all ning kütuse valamise valgus põlev kütus põrandale laiali.

03.08.2017 toimus tulekahju Tallinnas, Akadeemia tee 11/1, hostelis. Vigastada sai kaks inimest. Tulekahju sai alguse pliidile unustatud toidust, mis süttis.

1.4 Tulekahjude ülevaade viie aasta lõikes

	2016	2017	2018	2019	2020	Kokku
Hotell	6	2	3	2	3	16
Motell		1	1			2
Küalistemaja				1	1	2
Puhkeküla või puhkelaagri majutushoone	2		2	2	1	7
Hostel		1		2		3
Puhkemaja			1	1	1	3
Muu lühiajalise majutuse hoone				1	1	2
Sanatoorium, SPA	2	5	2	1	1	11
Kokku	10	9	9	10	8	46

Keskmiselt toimub Eestis igal aastal 9 majutushoone tulekahju.

Arvestades majutusasutuste eripäradega:

- kasutajatelt ei saa eeldada ruumide head tundmist
- kasutajatelt ei saa eeldada pidevat ärkvel olemist
- kasutajate ring on lai – lapsed, puudega isikud, vanurid

on üsna suur tõenäosus, et iga tulekahjuga võivad kaasneda ka traagilised tagajärjed hukkunute näol.

2. ENAMLEVINUD TULEKAHJUDE PÕHJUSED JA NENDE VÄLTIMINE

2.1 Suitsetamine, lahtise tule kasutamine

Suitsetamisest põhjustatud tuleõnnetuste põhjusteks on peetud eelkõige kolmandatest riikidest pärit odavate suitsude suitsetamist, mis hooletusse jätmisel ei kustu, vaid hõõguvad edasi ning lahtisest tubakast ise valmistatud sigarettide suitsetamist.

- Majutusasutuste külastajaid on igast ilmakaarest. Külastajatele võiks märku anda, et majutusasutuses suitsetamisel tuleks eelistada Euroopa Liidu liikmesriikide sigarette, mis on isekustuvad. Isekustuvate sigarettide ümbrispaber on piiratud põlemisomadustega ning sellel on nn „takistusribad“. Kui põlemine jõuab takistusribani ja kui suitsetaja ei mahvi sigaretti, siis sigaret kustub ise. Seevastu tavapärase sigaret hõõgub ilma mahvimata iseseisvalt filtrini välja ning põhjustab sellega tuleohtu ümbritsevale põlevmaterjalile. Väljastpoolt Euroopa Liitu toodetud sigarettid ei oma standarditega reguleeritud põlemisomadusi. Nt. Venemaal toodetud sigarettid ei ole isekustuvad, selliselt ohtlikud.
- Salaja suitsetamise vältimiseks on tuleohutum sisustada ehitises suitsetamisruum või territooriumil suitsetamise koht. Keelamine võib tekitada olukorra, kus suitsu tehakse salaja kõikvõimalikes nurgatagustes kohtades, WCdes või koguni voodis.
- Hoida õues olevatel prügikastidel silma peal. Paigaldada prügikastid ehitise välisseina põlevmaterjalidest (plastik, puit vms) ohutusse kaugusesse. Ohutu kauguse määratlemisel tuleb lähtuda reaalsest olukorrast ja süttimise võimalikkusest:
 - Millisest materjalist on ehitise ja prügikast;
 - Kas tulekahju korral võivad leek või sädemed ehitist ohustada;
 - Kui suur on prügikast.
- Territooriumil paiknevad prügikonteinerid tuleb lukustada. Selliselt on välditud selles oleva prügi süttimine konteinerisse visatud suitsukonist.
- Mitte kasutada majutushoonete siseruumides küünlaid. Küünal võib ümber kukkudes süüdata läheduses paiknevad põlevmaterjalid. Eriti ohtlik on küünalde kasutamine jõulude ajal kuusepuu kaunistamiseks või siis, kui küünla ümber pannakse põlevmaterjalist pärg või muud põlevmaterjalist kaunistused.
- Mittepõlevast või raskesti süttivast materjalist sisustuselemendid (kapid, voodid, diivanid, istmed, vaibad, kardinad) ühiskasutuses olevatesse ruumidesse. Sobivad metallkapid ja lamineeritud pinnakihiaga kapid. Mitte kasutada tavatekstiiliga kaetud ja poroloonitüüpi diivaneid ja istmeid. Poroloon on kergesti süttiv materjal, põledes eraldub kõrge temperatuur ja palju mürgist suitsu. Eralduv soojus toob endaga kaasa materjali edasise sulamise ja laialivoolamise suurele pinnale. Puuvillane riie on kergestisüttiv põlevmaterjal, mille süütamiseks on piisav väikese võimsusega süüteallikas (nt tikuleek, tulemasinaleek, küünlaleek jms).
- Mitte kasutada sünteetilisest materjalist vaipu. Käitub tulekahjus analoogselt porolooniga. Kasutada tuleks vaipkatteid, mis ei ole kergesti süttivad. Tootja annab alati tootega kaasa sertifikaadi, milles muu info seas on märgitud ka tuletundlikkus. Sobib vähemalt D_{FL}-s1 tuletundlikkusega vaipkate. Kui vaiba tuletundlikkus ei ole teada, ei sobi see majutushoonesse.

2.2 Rike elektriseadmes või -paigaldises

- Elektrisüsteemid vananevad kasutamisega, seetõttu tuleb nende korrasolekut kontrollida. Elektripaigaldisele tuleb kindla perioodi järel teha korraline audit, selle sagedus sõltub paigaldise liigist ja vanusest. Majutushoone peakaitse on üldjuhul üle 35 ampri, selliselt on tegemist teise liigi elektripaigaldisega. Elektripaigaldisele, mis on ehitatud või ümberehitatud enne 2000. aastat, tuleb korraline audit teha kord viie aasta jooksul. Elektripaigaldisele, mis on ehitatud või ümberehitatud peale 2000. aastat, tuleb korraline audit teha kord kümne aasta jooksul. Täpsem info TTJA kodulehel <https://ttja.ee/eraklient/ohutus/koduohutus/elektriohutus#elektripaigaldise-au>
- Tavaisikud võivad teha vaid lihtsamaid elektritöid, näiteks lampide ja kaitsemete vahetamine, elektrijuhtmete ja -seadmete demonteerimine ning pistikupesade ja lülitikaante (näiteks tapeetimise või värvimise ajaks) eemaldamine pingevabas olukorras. Muudel juhtudel tuleb pöörduda elektrikute kutsega isiku poole.
- Elektriseadmete kasutamisel tuleb arvestada, et ükski asi ei ole igavene. Kui tekib silmaganähtav sädelus elektriseadme sisse/välja lülitamisel, on see ohumärk, et ühenduskontaktid on väsinud ja seade vajab remonti või tuleb see välja vahetada. Kõige ohtlikumad on seadmed, mis tarbivad lühikese ajaga palju voolu nt kiirveesoojendid. Kui kuskil on veel nõukogudeaegseid elektriseadmeid või alumiiniumtraadiga elektrijuhtmeid, siis on viimane aeg need välja vahetada. Eriti ohtlik on vaskjuhtme ja alumiiniumjuhtme omavahel ühendamine.
- Elektriseadmete (fritüür, röster, mikrolaineahi, soojapuhur jms) kasutamisel tuleb jälgida tootja kasutusjuhendit. Kasutusjuhendis on välja toodud ohutusvahemaad põlevmaterjalideni ja nt hoiatus, et tuleb vältida nende kinni katmist.
- Jälgi reeglit – üks seinakontakt = üks elektriseade. Ülekoormatud pikendusjuhtmed on sagedased tulekahjude põhjustajad, selliselt tuleks nende kasutamist vältida.

2.3 Lõkke tegemine ja grillseadme kasutamine

Majutusasutuse territooriumil tohib lõket teha ja grillida üksnes selleks sisustatud ja ettevalmistatud lõkkekohas ja grillimise kohas. Lõkke tegemise ja grillimise reeglid tuleks kajastada majutusruumis paiknevas tuleohutusmeelespeas.

Lõkke tegemise reeglid:

- Lõkkekoht peab asuma hoonetest ja muust põlevmaterjalist vähemalt 8 meetri kaugusel;
- Lõkkekoha ümbrus tuleb puhastada kuivanud taimedest, okstest ning muust põlevast materjalist;
- Lõke tuleb piirata kivide või pinnasevalliga;
- Lõket tohib teha vaid siis, kui tuule kiirus on alla 5,4 m/s (nõrk tuul);
- Lõkkes tohib põletada vaid puhast (immutamata) puitu ning pappi ja paberit;
- Lõket tuleb valvata ja hoida selle läheduses tulekustutusvahendid, näiteks ämber veega, 6 kg tulekustuti;
- Lõkkel tuleb inimese valvsa pilgu all lasta täielikult ära põleda või tuleb see kustutada (nt veega, liivaga).

Grillimise reeglid:

- Grillseadet peab kasutama selle kasutusjuhendi kohaselt;
- Kui kasutusjuhend puudub, peab grillseade asuma hoonest ja muust põlevmaterjalist vähemalt 8 meetri kaugusel;
- Grillimisel tuleb tagada pidev järelevalve ja hoida läheduses tulekustutusvahendid, näiteks ämber veega, 6 kg tulekustuti;
- Põlemisjääkidel tuleb lasta täielikult ära põleda või need ise kustutada (nt veega, liivaga).

2.4 Küttesüsteemide kasutamine

- Majutushoones võib küttesüsteeme ehitada või paigaldada üksnes pottsepa kutsetunnistusega isik.
- Küttesüsteem vajab regulaarset puhastamist ja kontrolli. Majutushoones paiknevat küttesüsteemi tuleb puhastada vastavalt vajadusele, aga mitte harvemini kui üks kord aastas. Puhastamist võib läbi viia üksnes kutseline korstnapühkija, kellel on korstnapühkija, tase 4 või korstnapühkija-meister, tase 5 kutsetunnistus.

Majutushoonete ruumidest on tulekahjud tekkinud peaaesjalikult saunaruumis. Seda põhjusel, et keriste paigaldamisel ei ole arvestatud tootja poolt ettenähtud ohutusvahemaadega kerise või metallist ühenduslõõri ning põlevmaterjalist ehitusosade vahel. Kui kütteseadmete ohutusvahemaad põlevmaterjalideni ei ole teada, tuleb lähtuda alltoodud põhimõtetest:

Ohutusvahemaad võib vähendada 25% ühekordset ja 50% kahekordset kaitseekraani kasutades. Kaitseekraani ja põlevmaterjali vahele jäetakse vähemalt 30 mm õhuvahe.

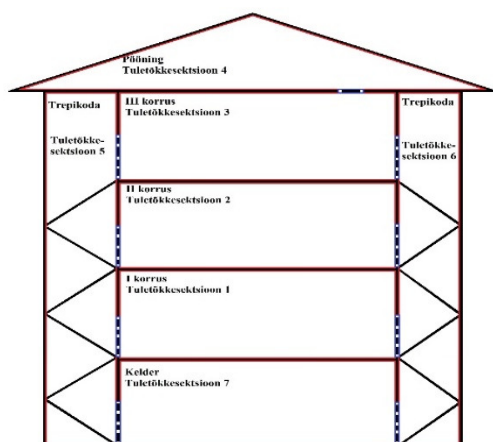
Ühekordse kaitseekraani võib teha vähemalt 7 mm paksusest tsementplaadist või vähemalt 1 mm paksusest metall-lehest või muust tuldtõkestavast materjalist vastavalt tootjapoolsele juhisele. Ühekordsele kaitseekraanile vastab ka vähemalt 55 mm paksune müüritis. 120 mm tellismüüritis vastab kahekordsele kaitseekraanile. Kaitseekraanina saab kasutada ka kaltsiumsilikaat- või vermikuliitplaate ning tellismüüritist.

3. ENAMLEVINUD RIKKUMISED JA NENDE VÄLTIMINE

3.1 Tuletõkkeseksioonid

Hoone jaotatakse tuletõkkeseksioonideks selliselt, et tulekahju ühes tuletõkkeseksioonis põhjustaks võimalikult vähe ohtu hoonele, inimestele, varale või keskkonnale ning kahju piirduks selle tuletõkkeseksiooniga, milles tulekahju alguse sai.

Tuletõkkeseksioon moodustatakse seintest, põrandatest, lagedest, sealhulgas vahelagedest, katuslagedest, ripplagedest, ustest, akendest, tuletõkkeklappidest, läbiviigu tihenditest ja teistest hoone osadest.

Lisaks eraldatakse korrusel kasutusotstarbest lähtuvalt omaette tuletõkkeseksiooniks (loetelu ei ole täielik, toodud peamised ruumid, milliste seksioneerimine tagab ohutu evakueerumise):

- 1) Tahkekütuse ja elektrikerisega saun, va majutusruumis asuv saun;
- 2) Laoruum, eripõlemiskoormusega $> 600 \text{ MJ/m}^2$ ja pindalaga $\geq 10 \text{ m}^2$;
- 3) Katlaruum, kütteseadme koguvõimsus $> 25 \text{ kW}$ (vedel, tahke), $> 35 \text{ kW}$ (gaas);
- 4) Ventilatsiooniruum, va kui ventilatsiooniagregaat teenindab ühte tuletõkkeseksiooni;
- 5) Elektrikilp või -ruum, peakaitsme nimivool $> 100 \text{ A}$ ja nendest toidetakse rohkem kui ühes tuletõkkeseksioonis asuvaid seadmeid;
- 6) Majutusruum.

3.2 Tuletõkkeuks

Tuletõkkeseinas olev tuletõkkeuks vastab teatud tulepüsivusnõuetele, on isesulguv ja riivistuv. Tuletõkkeuks, mis asub evakuatsiooniteel (koridori ja trepikoja vahel paiknev uks) või väljumisteel (majutusruumi ja koridori vahel paiknev uks) peab olema ilma abivahendita (võtmeta) avatav ja varustatud sulgemisseadisega, mis tagab selle isesulgumise.

Tuletõkkeukse tunneb ära sellest, et lengil ja ukselehel on tähistus, samuti on ukselehe mõlemale poolele silmade kõrgusele paigaldatud märk:

**Automaatselt
sulguv
tuletõkkeuks
hoia vaba**

**Tuletõkkeuks
hoia kinni**

Tuletõkkeuksi hoitakse avatud asendis

Põhjuseks on toodud:

- Ei teadnud, et on tuletõkkeuks ja peab suletud asendis olema
- Need on nii rasked, et inimesed ei jaksa neid avada
- Avatud tuulutamiseks

Lahendus: Kui on vajadus tuletõkkeuksi avatud asendis hoida, tuleb paigaldada automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemiga (edaspidi ATS) ühendatud uksemagnetid. Uksemagnetid hoiavad tuletõkkeuksed avatud asendis, ning vabastavad nad tulekahju korral (rakendub ATS), nii et ukse sulguksid. Pöörduda ettevõtte poole, kes tulekahjusignalisatsiooni hooldab, nemad paigaldavad. Maksab ca 60 eurot, lisandub ühendusjuhtme maksumus ja tööraha, selliselt ca 100 eurot ukse kohta.

Tuletõkkeuksed ei sulgu tihti

Põhjuseks on toodud:

- Ei teadnud, et tuletõkkeuksi peab hooldama
- Arvasime, et ATSi hooldaja peab kontrollima

Lahendus: Tuletõkkeuksi tuleb regulaarselt hooldada. Tuletõkkeukse tootja annab uksega kaasa paigaldus- hooldus- ja kasutusjuhendi. Nt Saku Metall tuletõkkeuste hooldussagedus on mitte harvem kui kuue kuu tagant. Uksel, mis paikneb evakuaatsiooniteel, mitte harvem kui kolme kuu möödudes. Kui ehitise valdaja ei saa ise töödega hakkama, on võimalik uksetootjaga sõlmida hooldusleping.

Tuletõkkeuste hoolduse käigus:

- Kontrolli isesulgumisvõimet (ATS korral automaatset sulgumist, hooldaja kontrollib üks kord aastas)
- Kontrolli riivistumist
- Kontrolli kinnipüsimist
- Kontrolli tuletõkke paarisukse sulgemisühtlust ja automaatriivide toimimist. Vajadusel reguleeri
- Kontrolli lengi ja ukselehe vahelisi pilusid (lõtk mitte rohkem kui 2-3 mm) tihendite olemasolu ja toimimist. Vajadusel vaheta tihend. Tihendid on iseliimuvad, hind oleneb paksusest ja laiusest, näiteks TTT20x2,0 jooksev meetri hind on 1.75 eurot
- Kontrolli metalluste värvipindade vigastuste olemasolu. Kui värvipind on kahjustunud, võta ühendust uksetootjaga, kes teeb ise värviparandused või juhendab värviparanduste tegemist
- Puhasta ja määri riivid, lukud, sulgurid, uksehinged

Majutusruumide ustel puuduvad evakuatsioonisulused

Põhjenduseks on toodud: Ei teadnud, et tavalukk ei sobi

Lahendus: Paigaldada majutusruumide ustele lukusüsteem (nä libliklukk), mis võimaldab ust seestpoolt võtmeta nii lukustada kui ka avada. Lisaks peab jääma võimalus väljastpoolt ust avada. Samalaadset majutusruumiga peab ka kämpingu või muu samalaadse lühiajalise majutusehitise uks olema varustatud evakuatsioonisulusega. Sobib samuti libliklukk.

Evakuatsiooniteede ustel puuduvad evakuatsioonisulused

Põhjenduseks on toodud: Ei teadnud, et tavalukk ei sobi

- **150 või enam inimest** - horisontaalse latiga evakuatsioonisulustus ehk paanikasulustus

Puuterõhtlatt

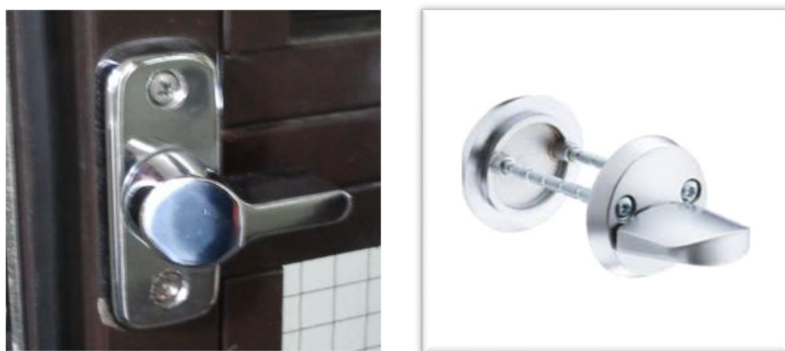
Lükandrõhtlatt

- **31-149 inimest** - lingi või surunupuga evakuatsioonisulus

- **Kuni 30 inimest** - väändenupp (nö libliklukk)

Ehitise kasutamisel ei arvestata kasutajate arvu piirangutega

Tuleohutusest lähtuvalt oleks kõige ohutum ehitis betoonist kast, mis on täidetud liivaga. Sellisel ehitisel ei ole aga praktilist väärtust, selliselt jaotatakse hooned tuleohutusest lähtuvalt:

- 1) tulekindel (tähis TP1) – üldjuhul hoone kandekonstruktsioon tulekahjus ei varise (betoon, betoonpaneelid jne). Ehitis püsib püsti ka pärast tulekahju.
- 2) tuldtakistav (tähis TP2) – hoone kandekonstruktsioonide tulekahjus varisemise aeg on lühem kui tulekindla hoone suhtes ettenähtud aeg (seinad betoonpaneelidest, vahelagi puidust).
- 3) tuldkartev (tähis TP3) – hoone kandekonstruktsioonide tulekahjus varisemise aeg ei ole määratud (seinad ja vahelagi puidust).

Tulekindlas ehitises on kasutajate arv piiranguta. Tuldtakistavas ja tuldkartvas ehitises on kasutajate arvu piirangud, mida tuleb jälgida:

		TP2	TP3
Majutushoone	ühekorruseline ehitis	150 magamiskohta	50 magamiskohta
	kahekorruseline ehitis	50 magamiskohta	10 magamiskohta

Märkus: kahekorruselise majutushoone puhul peetakse inimeste üle arvestust magamiskohtade arvu järgi, võttes arvesse mõlemad korrused.

Ehitise kasutajate arv ja majutuskohade arv on näidatud majutushoone ehitusprojektis. Projekterija on näidanud ehitusprojektis maksimaalse lubatud magamiskohtade arvu, selliselt lisavoodeid tubadesse enam juurde panna ei ole lubatud. Ka majutushoones asuvate kogunemisruumide (restoran, peosaal jms) projektijärgset kasutajate arvu ei ole lubatud ületada. Kui ehitise tuleohutusklass või projektijärgne kasutajate arv ei ole teada, tuleb teha ehitise tuleohutusaudit. Tuleohutusauditi tegemise kompetents on tuleohutusekspert, tase 6 kutsetunnistusega isikul.

Kuni kümne kasutajaga majutushoone on võrdsustatud oluliste tuleohutusnõuete osas eluhoonega. Kui ehitise kasutajaid on üle kümne, peab hoone vastama kõikidele majutushoonele esitatavatele tuleohutusnõuetele. Näiteks loetakse kuni kümne inimese evakuatsiooniks piisavaks ühe evakuatsioonipääsu ja ühe hädaväljapääsu (nt avatav aken) olemasolu. Kui hoone kasutajaid on üle kümne, peab hoone igal korrusel olema vähemalt kaks evakuatsioonipääsu nõuetele vastavat väljapääsu. Kõrgendatud nõuded kehtivad ka ehitises paiknevate tuleohutuspaigaldiste osas.

3.3 Tuleohutuspaigaldised

Hooldus ja kontroll on teostamata

Põhjenduseks on toodud:

- Ei teadnud, et peab hooldama/kontrollima
- Meil hooldusleping sõlmitud, edasine ei ole meie rida

Peamiste tuleohutuspaigaldiste korrasoleku tagamine

Automaatne tulekahjusignalisatsioonisüsteem (ATS)

Omanik/valdaja või tema poolt määratud isik:

- Teostab kord päevas süsteemi vaatlust. Vaatluse käigus tehakse kindlaks, kas keskseade näitab normaalolukorda. Kui keskseadmepoolne rikkenäit, tuleb viga registreerida päevikus ja anda sellest teada hooldajale. Samuti tuleb hooldajat teavitada kui ATSi mistahes osa on kahjustatud
- Veendub, et igal eelneval päeval registreeritud veateatele on reageeritud
- Sõlmib hoolduslepingu pädeva isikuga

Teenusepakkuja:

Teostab hooldustööd, kannab tulemused päevikusse, koostab hooldusakti

- Kord kvartalis
- Kord aastas
- Väljastab akti

Evakuatsioonivalgustus

Omanik/valdaja teostab kord nädalas vaatlust

- Kontrollib, et valgustid valgustavad ja on nähtavad
- Sõlmib hoolduslepingu pädeva isikuga

Teenusepakkuja:

Teostab kontrolltoimingud, kannab tulemused päevikusse

- Kord kuus
- Kord aastas

Tulekustuti

Omanik/valdaja teostab üks kord kvartalis vaatlust veendumaks, et tulekustuti:

- Asetseb selleks ettenähtud kohas
- Pealdis on loetav
- Ei ole märgatavalt kahjustatud
- Rõhunäituri osuti asub rohelises tsoonis
- Plommid on vigastamata
- Veendub, et järgmise kontrolli tähtaeg ei ole möödunud
- Täidab vaatlusakti

Tulekustuti kontrolli ja hooldust teeb pädev isik.

Tulekustuti kontroll tehakse:

- Üks kord aastas, kui talle mõjub niiskus, vibratsioon või temperatuuri kõikumised
- Üks kord 2 a jooksul, kui teda hoitakse kuivas ja ühtlase temperatuuriga kohas

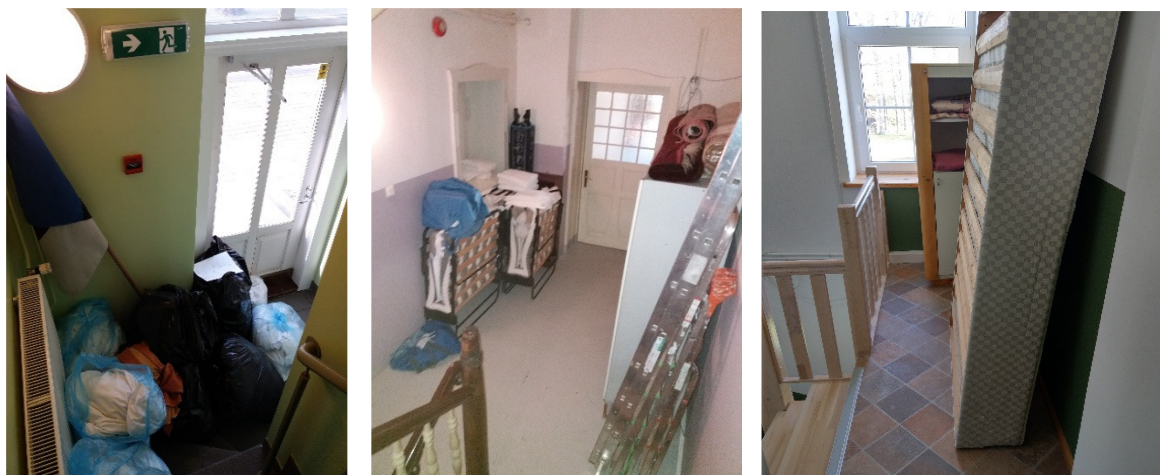
Tulekustuti hooldus tehakse:

- Iga kasutuskorra järel
- Vesi- ja vahtkustutid iga 5 a järel
- Teised kustutid iga 10 a järel

Kontrollitud ja hooldatud tulekustuti varustatakse lipikuga.

3.4 Väljumistee, evakuatsioonitee

Ei ole harvad juhtumid, kui majutushoone väljumisteele (koridor) või evakuatsiooniteele (trepikoda) paigutatakse kõikvõimalikke ohutut ja kiiret väljumist takistavaid esemeid – kapid, lisavoodid, voodipesu hunnikud jms.

Tulekahju korral hoonest väljumisel on iga sekund eluliselt tähtis. Kui väljapääsemine kujuneb takistusrajaks, väljumisteel on lämmatav suits, inimene on paanikas, siis sellise koosluse tagajärjel on üsna suur tõenäosus traagilise tagajärje tekkimiseks. Inventar on majutushoonesse paigaldatud vastavalt inventari paigaldamise plaanile, mis on ehitusprojekti üks osa. Projekteerija on leidnud, et üksnes selliselt on majutusruumidest evakueerumine tagatud ja lisainventari ja esemete lisamine väljumisteedele ja evakuaatsiooniteedele ei ole lubatud.

3.5 Skeem, tuleohutusmeelespea

Majutasutuses viibivate külastajate tuleohutusosalased teadmised ning oskused käituda ohuolukorras on väga erineva tasemega. Selleks, et kõik külastajad oleksid kursis peamiste tuleohutust tagavate reeglitega, oskaksid ohuolukorras käituda ja teaksid, millist väljapääsuteed tulekahju korral kasutada, tuleb majutusruumi nähtavasse kohta paigutada evakuaatsiooni ja tulekahju korral tegutsemise skeem. Skeemile kantakse või paigutatakse selle juurde tuleohutusmeelespea, mis sisaldab lühidalt juhiseid tulekahju korral tegutsemiseks. Mõttekas oleks skeem koos tulekahju korral tegutsemise juhiseiga paigaldada silmade kõrgusele majutusruumi ukse siseküljele. Siis on külastajal vajalikud tegevused ja väljumise suund koheselt arusaadav. Peale skeemi paigaldamist tuleb kindlasti veenduda, et skeemil näidatud väljapääsuteede suunad vastaks ikka tegelikkusele. Skeem peaks olema võimalikult lihtne, arusaadav ja sealsed sõnumid selged. Kui juhised tulekahjust hoidumiseks skeemile ei mahu, võib need koondada eraldi meelespeasse.

Kui majutusruumist on otseväljapääs õue (nt kämping), ei ole uksele skeemi paigaldamine vajalik, küll aga peab majutusruumis olema tuleohutusmeelespea, milles on kajastatud tulekahjust hoidumise ja tulekahju korral tegutsemise juhised.

Näidisskeem koos tulekahju korral tegutsemise juhiseiga on leitav juhendi lisa 1.

4. TULEKAHJUHÄIRE KORRAL

Igat ATSi rakendumist tuleb võtta tõesena ja alustada koheselt tegevustega:

- Liigu keskseadme juurde
- Vaigista häirekellad
- Vaata tabloolt häireteate asukohta

- Selgita paiknemisskeemide abil välja häiret andnud tsooni või anduri täpne asukoht
- Liigu seda asukohta kontrollima

Enne ruumi sisenemist, kus on oletatav tulekahju, kontrolli, et see oleks ohutu, katsudes ust ja veendudes, et see ei ole soe. Juhul, kui uks on soe või ülevalt kuumem kui alt, ei ole mõistlik sellist ust avada.

- Valehäire korral vii süsteem tavaolukorda
- Tulekahju korral vajuta lähimat tulekahjuteatenuppu

5. TULEKAHJU KORRAL

- Helista viivitamatult häirekeskusesse 112. Häirekeskusesse teavitamisel saadetakse välja päästemeeskond
- Alusta inimeste evakueerimisega
- Võimaluse korral asu tuld kustutama. Kustuta ainult juhul, kui oskad ja see on võimalik. Kui kustutamine ei ole võimalik või muutub võimatuks, lahku ruumist ja sulge enda järel ruumi uks
- Päästjate saabumisel anna neile infot

6. EVAKUATSIOON

Sõltuvalt hoones viibivate inimeste seisundist ning hoone ehituslikest võimalustest on inimeste evakueerimiseks võimalik kasutada erinevaid strateegiaid. Evakuatsiooni on võimalik korraldada:

- **massilisena**, see tähendab kõikide hoones viibivate inimeste kohest väljumist
- **etapilisena**, see tähendab hoones viibivate inimeste järk-järgulist eemaldumist tulekahju tekkekohast
- **passiivsena**, see tähendab, et võimaluse korral jäädakse ruumi ning oodatakse päästmist

Majutushoonetes viibivad inimesed, kes maja hästi ei tunne, selliselt tuleb nendest hoonetest alustada kohese väljumisega, ehk et valida **massiline strateegia** - pärast häiresignaali evakueeritakse kogu hoone üheaegselt.

7. TULEKAHJUÕPPUS

50 ja enama majutuskohaga majutushoone töötajad peavad läbima vähemalt üks kord aastas evakuaatsiooni ja tulekahju korral tegutsemise õppuse. Mõttekas oleks õppus läbi viia enne suvise kõrghooaja saabumist. Siis on jälle kõik tuleohutusega seonduvad teadmised/oskused töötajatelt värskelt üle korratud. Õppuse korraldamisel kehtib tarkusetera - raske õppustel, kerge lahingus. See tähendab seda, et õppuste käigus tuleks valida võimalikult keerulised stsenaariumid ja olukorrad, milliseid siis lahendatakse ja hilisema kokkuvõtte tegemisel ka läbi arutatakse ning kitsaskohtadega ka edaspidi arvestatakse.

Eelnevalt koostatakse õppuse legend.

Õppus koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast. Tulekahjuõppuse kohta koostatakse õppuse järgselt kirjalik kokkuvõte.

Päästeameti koostatud e-õppematerjalid õppuse teooria osa läbiviimiseks leiab Moodle keskkonnast.

NB! Moodle keskkonna kasutamiseks vali Google Chrome veebilehitseja. Esmakordsel Moodlesse sisselogimisel peab iga osaleja looma endale konto. Järgmistel kordadel saab keskkonda sisse logida juba registreeritud kasutajana.

- Sisene Moodle veebikeskkonda - <https://moodle.edu.ee>
- Leia kursus nimega "Tuleohutus haiglatele ja hoolekandeesutustele"
- Vali "Iseregistreerumine (Õppija/Student)"
- Sisesta kursusele registreerimise võti (kursuse võtme saad kirjutades ohutusjarelevalve@rescue.ee)

Nüüd saad läbida kursuse teooria osa ja teha testi.

See õpikeskkond on loodud eeskätt haiglate ja hooldekodu töötajate tuleohutusosalaste teadmiste parendamiseks, samas on see sobiv kasutamiseks kõigile huvilistele.

Praktilises osas tuleks läbi harjutada just raskemaid ettetulevaid olukordasid. Kindlasti ei ole võimalik ühel inimesel kõiki abivajajaid korraga aidata, selliselt tuleb väga täpselt kõik tegevused läbi mõelda. Praktilise osa üheks eesmärgiks peab olema ka see, et töötajad oskavad kasutada ATS keskseadet, otsida tulekahju tekkekohta paiknemisskeemidelt ning oskavad ja julgevad kasutada tulekustutit.

Tulekahjuõppust võib korraldada ise, kui selleks on olemas teadmised ja oskused. Samas on soovitatav kasvõi teatud perioodi tagant (nt 1x3a jooksul) tellida teenus tuleohutusteenust osutavalt isikult (tuleohutusekspert, tase 6 või tuleohutusspetsialist, tase 5), kes omab asjatundlikku nägemust ja kogemust tulekahjuõppuse korraldamisel.

8. NULLTOLERANTS, VASTUTUS

Iga-aastased majutusasutuste kontrollid ja ettekirjutused ei ole kahjuks oluliselt vähendanud teatud tuleohutusnõuete rikkumiste mahtu. Selliselt kohaldab Päästeamet majutusasutustes nulltolerantsi järgnevate tuleohutusnõuete rikkumiste osas:

- tuletõkkeuksi hoitakse avatud asendis;

- automaatselt sulguva tuletõkkeukse sulgumine on takistatud;
- evakuatsiooniteele on paigutatud põlevmaterjal;
- evakuatsioon on mistahes hoone osas (sh väljumisteel) takistatud;
- tulekustuti puudub või ei ole see töökorras;
- tulekustuti kontroll on tegemata.

Vahetult peale rikkumise tuvastamist koostatakse lühimenetluse otsus, mõjutustrahvi suuruseks on 40 eurot. Mõjutustrahvi määramine ei ole käsitav karistusena ehk sellega ei kaasne isiku kandmist karistusregistrisse. Lühimenetlust kohaldatakse teo toimepanija suhtes või isiku suhtes, kes andis näiteks korralduse evakuatsiooniteele väljumist takistavad esemed paigutada.

9. TULEOHUTUSE SEADUSE MUUDATUSTEST

01.03.2021 jõustusid tuleohutuse seaduse muudatused:

- Vingumürgituse ja sellest põhjustatud surmade vähendamiseks muutus seaduse kohaselt tahkekütteil küttesüsteemide (puuküttega kaminad, ahjud, pliigid, kerised) olemasolul vingugaasiandur kohustuslikuks. Vingugaasiandur tuleb paigaldada kõikidesse hoonetesse või hoone osasse, kus on tahkekütteil küttesüsteem. Vingugaasianduri paigaldamise nõue tuleb täita esimesel võimalusel, kuid hiljemalt 2022. aasta 1. jaanuariks;
- Kõik küttesüsteemiga tehtud tööd sisestavad pottsepad ja korstnapühkijad päästeinfosüsteemi. Küttekollete omanikud saavad Päästeameti ohutusportaalist vaadata endaga seotud küttesüsteeme, omades selliselt ülevaadet tehtud töödest ning tegemata tööde intervallidest. Samuti leiab portaalist infot teenust pakkuvate kutseliste korstnapühkijate ja pottseppade ning nende tööpiirkondade kohta. Päästeameti ohutusportali aadress on <https://kuttesussteem.paasteamet.ee>
- Seaduse kohaselt ei ole automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi teatedastus Häirekeskusesse kohustuslik, kui ehitises on tulekahju korral tagatud Häirekeskuse viivitamatu teavitamine ja kiire evakuatsiooni algus ning Päästeamet on andnud asjakohase kooskõlastuse. Tulekahjuteate edastamisest Häirekeskusesse loobumiseks tuleb hoone omanikul või omaniku poolt volitatud isikul edastada oma regiooni päästkeskuse e-posti aadressile vabas vormis taotlus. Taotluses peab olema kirjeldatud soov edastamisteenusest loobumiseks ning lisatud juurde selgitused, kuidas on tagatud Häirekeskuse viivitamatu teavitamine ning kiire evakuatsioon ehitisest. Seda võib tõendada dokumentidega (tulekahju korral tegutsemise plaan, evakuatsiooniõppuse kokkuvõte, kinnitus hoone kasutajate tuleohutusosalase koolituse läbimise kohta) või kaasates vastavat tuleohutusteenust pakkuvat spetsialisti, kes tõendab auditi, simulatsiooni või muul usaldusväärsel viisil eelpool nimetatud kahe kriteeriumi täitmist. Kui kriteeriumid on täidetud, siis Päästeamet kooskõlastab taotluse ja teatedastuse võib lõpetada;
- Kui majutushoonetes paiknevate tulekustutite kontrolltoiminguid on seni ise läbi viidud, siis edaspidi tuleb tulekustuti nii kontrolli kui ka hoolduse läbiviimiseks spetsialisti juurde viia.

10. KASULIKUD LINGID

Päästeameti ohutusportaal <https://ohutusportaal.paasteamet.ee/>

Ehitisregister <https://livekluster.ehr.ee/ui/ehr/v1>

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet <https://ttja.ee/>

